

1 Jakie prawa rzeczowe mogą wynikać z dziedziczenia zgodnie z prawem danego państwa członkowskiego?

Prawa rzeczowe podlegają sukcesji, o ile uprawniony zmarł, a prawa te z chwilą jego śmierci nie wygasły. Dotyczy to własności, służebności (które przenoszone są wraz z nieruchomością władnącą) oraz praw zabezpieczających wierzytelności (hipoteki, która przechodzi na nabywcę wraz z przeniesieniem wierzytelności hipotecznej). Inaczej jest natomiast z użytkowaniem, które wygasa ze śmiercią użytkownika (art. 513 ust. 1 hiszpańskiego kodeksu cywilnego [*Código Civil*]).

Z dziedziczeniem może wiązać się powstanie nowych praw rzeczowych, czy to z woli spadkodawcy (np. ustanowienie w drodze zapisu prawa użytkowania, używania lub zamieszkiwania, służebności), czy z mocy prawa (użytkowanie ustawowe przysługujące małżonkowi spadkodawcy dziedziczącemu na podstawie testamentu albo beztestamentowo).

2 Czy te prawa rzeczowe podlegają wpisowi do rejestru nieruchomości lub ruchomości, a jeżeli tak, to czy taki wpis jest obowiązkowy? Do jakiego rejestru wpisuje się te prawa i jakie są wymogi i procedury rejestracyjne?

Wpis do rejestru nie jest obligatoryjny, tj. ustawa nie uzależnia nabycia danego prawa od jego dokonania (z wyjątkiem hipoteki). W praktyce jednak uprawnieni zazwyczaj wnoszą o wpis przysługującego im prawa do rejestru własności, ponieważ z dokonaniem wpisu wiąże się uzyskanie ochrony prawnej. Instrumenty służące sukcesji to: testament, umowa o dziedziczenie, oświadczenie spadkobierców beztestamentowych lub europejskie poświadczenie spadkowe (art. 14 hiszpańskiej ustawy hipotecznej [*Ley Hipotecaria*]). Co do zasady jednak, nawet jeżeli w takim instrumencie daną osobę ustanowiono spadkobiercą lub zapisobiercą, natychmiastowe dokonanie wpisu uprawnień pierwotnie wpisanych na rzecz zmarłego nie będzie możliwe. Przyznanie danej osobie określonego składnika majątku spadkowego po przeprowadzeniu działu spadku wymaga zgody wszystkich pozostałych spadkobierców (oraz udokumentowania przez notariusza w celu dokonania wpisu). Jeżeli wszyscy spadkobiercy nie zdołali osiągnąć w tym zakresie porozumienia, sprawa podlega rozstrzygnięciu w postępowaniu sądowym.

Do czasu przeprowadzenia działu spadku spadkobierca może jedynie wystąpić o umieszczenie w rejestrze własności wzmianki o przysługującym mu prawie do określonego wpisanego tam przedmiotu, który wchodzi w skład masy spadkowej, w celu ujawnienia jego prawa wobec osób trzecich.

Zgodnie z ustawą zapisobierca nabywa określony składnik majątku spadkowego wchodzący w skład masy spadkowej z chwilą śmierci spadkodawcy (art. 882 kodeksu cywilnego). Zapisobierca nie może jednak samodzielnie wejść w posiadanie tego przedmiotu (art. 885 kodeksu cywilnego), chyba że spadkodawca tak postanowił. W każdym razie zapisobierca może żądać od spadkobiercy wydania mu tego przedmiotu. Udokumentowane przez notariusza wydanie może być przedmiotem wpisu w rejestrze własności. Jeżeli spadkobierca odmówił wydania określonej rzeczy, zapisobiercy pozostaje zwrócenie się w tej sprawie do sądu.

Majątek spadkodawcy nie zawsze podlega działowi. Dotyczy to sytuacji, w których spadkodawca dokonał go już w drodze czynności prawnej między żyjącymi albo w testamencie lub gdy spadkobierca jest tylko jeden.

Przed dokonaniem wpisu do rejestru własności niezbędne jest zgłoszenie nabycia przedmiotu w drodze dziedziczenia do urzędu skarbowego i zapłacenie z tego tytułu podatku.

3 Jakie skutki wiążą się z wpisem praw rzeczowych do rejestru?

Z wpisem prawa nabytego w drodze dziedziczenia do rejestru własności wiążą się skutki prawne, tj. domniemanie, że uprawniony nabył to prawo legalnie i może nim rozporządzać oraz że przysługuje mu taka sama ochrona jak spadkodawcy wobec innych spadkobierców, których prawa nie zostały do rejestru własności wpisane.

4 Czy istnieją szczególne zasady i procedury dotyczące dostosowania prawa rzeczowego, przysługującego określonej osobie zgodnie z prawem właściwym dla dziedziczenia, w przypadku gdy w prawie państwa członkowskiego, w którym powołano się na to prawo takie prawo rzeczowe nie jest znane?

Art. 61 ustawy 29/2015 o międzynarodowej współpracy prawnej stanowi:

„1. Jeżeli orzeczenie lub zagraniczny dokument urzędowy zawiera środki lub transponuje prawa nieznanne prawu hiszpańskiemu, urzędnik rejestrowy, na tyle, ile jest to możliwe, dostosuje te środki lub prawa do tych ustanowionych lub uznawanych w prawie hiszpańskim, a wywołujących podobne skutki lub realizujących podobne cele lub interesy, o ile skutki dostosowania tych środków lub praw nie wykraczają poza skutki, które wywoływałyby one w państwie ich ustanowienia. Przed dokonaniem wpisu prawa urzędnik rejestrowy poinformuje uprawnionego o prawie lub środku, które wymagają dostosowania.

2. Każdy zainteresowany może zaskarżyć dostosowanie środka lub prawa do sądu.”.

Ostatnia aktualizacja: 22/02/2022

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie.

Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.